

Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno-
Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli

Powiatowy Ośrodek Doradztwa Metodycznego
67-200 Głogów, ul. Jedności Robotniczej 38
tel. 76 833 32 11, 76 838 42 93

www.pcpiddn.eu ° sekretariat@pcppidn.eu

SCENARIUSZ – NIEZBĘDNIK NAUCZYCIELA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Zmiany w przepisach dotyczące awansu zawodowego nauczyciela, które weszły w życie 1 września 2022 r. spowodowały, że kładzie się większy nacisk na nabywanie przez nauczyciela umiejętności praktycznych. W okresie przygotowania do zawodu w drugim i ostatnim roku będzie miała miejsce obserwacja zajęć prowadzonych przez nauczyciela, co wymaga przygotowania stosowanej dokumentacji – czyli scenariusza zajęć.

W literaturze tematu i internecie istnieje wiele praktycznych propozycji opracowania scenariuszy zajęć w przedszkolu. Co ciekawe różnią się one między sobą w sposób często zasadniczy. Poniższy artykuł ma na celu uporządkowanie informacji na temat pisania scenariuszy zajęć, tak by był pomocą i wsparciem dla nauczyciela podczas prowadzenia zajęć, a proces dydaktyczno -wychowawczy był wspólną drogą nauczyciela i dzieci do realizacji zamierzonych celów.

Czym jest scenariusz?

Scenariusz jest bardzo szczegółowym konspektem zajęć. Zawiera informacje na temat organizacji zajęć i szczegółowy opis ich realizacji, zabaw tego co robi i mówi nauczyciel (tematyka, cele, metody pracy, czas trwania, środki dydaktyczne). Scenariusz zajęć zakłada prawo dokonywania zmian w trakcie prowadzenia zajęć, jest otwarty i elastyczny, pozwala na dziecięcą inicjatywę. Nie ma przepisów prawnych nakazujących nauczycielowi jak pisać scenariusz. Należy jednak zachować pewne elementy stałe.

Działalność pedagogiczna, aby była skuteczna musi być celowa i planowa. Nauczyciel musi być świadomy tego co zamierza osiągnąć i tego w jaki sposób to zorganizować.

Elementy przygotowania do zajęć:

- **MERYTORYCZNE** – poszerzenie i pogłębienie wiedzy przez nauczyciela.
- **METODYCZNE** - ustalenie celów, zaplanowanie działań, dobór metod i środków dydaktycznych.
- **FORMALNE** - opracowanie scenariusza/konspektu zajęć, przygotowanie pomocy dydaktycznych.

SCHEMAT PISANIA SCENARIUSZA- co powinien zawierać scenariusz zajęć

- ➔ **Data, przez kogo został opracowany, grupa**
- ➔ **Tematyka zajęć** (określa jakiego głównego obszaru edukacyjnego dotyczy, ujęta ciekawą literacką formę)
- ➔ **Cele ogólne:** wynikają z zadań wychowania w przedszkolu i treści podstawy programowej. Zazwyczaj jeden, wynikający bezpośrednio z tego, czego zajęcia mogą dotyczyć. Wyznaczają kierunek dążeń oraz perspektywę pracy dydaktyczno - wychowawczej w przedszkolu w dłuższym wymiarze czasowym.
- ➔ **Cele szczegółowe:** najczęściej kilka, wynikające z celu ogólnego. Konkretnie, powiązane ze sobą, zaplanowane, zamierzone, krótko trwające działania prowadzące do określonych efektów edukacyjnych. zawierają treści wychowawcze, kształcące, poznawcze, rozwijające, usprawniające, wspomagające itp.
- ➔ **Metody pracy:** ważne jest wskazanie konkretnych metod prac (metody słowne, czynne, oglądowe, aktywizujące itp.) Nauczyciel powinien wskazać nazwisko autora przyjętej klasyfikacji metod pracy z dziećmi.
- ➔ **Formy pracy w przedszkolu** to „zaplanowane w czasie i przestrzeni wzajemne czynności nauczyciela i dzieci. W systemie wychowania przedszkolnego formy te odnoszą się do całości sytuacji związanych z trybem dzieci i podstawowymi rodzajami ich działalności”. Formy pracy to: zajęcia dowolne, sytuacje okolicznościowe, obowiązkowe zajęcia,
- ➔ **Formy organizacyjne prace z dziećmi:** to praca indywidualna, zespołowa, grupowa i zbiorowa.

Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli

Powiatowy Ośrodek Doradztwa Metodycznego

67-200 Głogów, ul. Jedności Robotniczej 38

tel. 76 833 32 11, 76 838 42 93

www.pcpppidn.eu sekretariat@pcpppidn.eu

→ Środki dydaktyczne

→ Przebieg zajęć:

W toku przebiegu zajęć wyróżnić należy:

- Część wprowadzającą (czynności organizacyjne, porządkujące, zaciekawienie tematem, uświadomienie celu).
- Część właściwą (zintegrowane działania edukacyjne, zajęcia kierowane, obowiązkowe).
- Część końcową (relaksacyjna, podsumowanie, próby oceny, zabawy dowolne).

→ Załączniki: ponumerowane karty pracy, treści opowiadań, zagadek itp.

Nauczyciel, aby nie popaść w rutynę, często planuje swoją codzienną pracę na piśmie. Jest to „twórczy” moment w jego pracy, pozwalający mu nie tylko odświeżyć i stale rozszerzać wiedzę metodyczną i rzeczową z danej dziedziny edukacji, lecz także rozwijać własne myślenie, inicjatywę i pomysłowość. Zewnętrznym wyrazem przygotowania nauczyciela do zajęć zintegrowanych jest scenariusz dotyczący całego czasu jaki spędza w danym dniu z dziećmi, uwzględnia w nim zajęcia i zabawy poranne, czynności samoobsługowe, zajęcia zintegrowane obowiązkowe i zajęcia dowolne. Przewidywany czas trwania zajęć obowiązkowych powinien być dostosowany do wieku i możliwości percepcyjnych dzieci oraz charakteru zajęć.

Pomimo więc istotnego trudu, jaki trzeba włożyć w opracowanie planów (np. miesięcznych, dziennych zajęć), warto opracować szczegółową koncepcję działań (dotyczy to głównie nauczycieli z krótkim stażem pracy), aby przyczynić się do efektywności edukacji małych dzieci.

Monika Łyskawa